

Nederlandse Privacy Awards 2026

Juryrapport

28 januari 2026

Tijdens de Nationale Privacy Conferentie van Privacy First en ECP zijn op 28 januari 2026 de [Nederlandse Privacy Awards](#) uitgereikt.

De Nederlandse Privacy Awards bieden een podium aan organisaties en initiatieven die privacybescherming zien als een kans zien om zich positief te onderscheiden en privacyvriendelijk ondernemen en innoveren tot norm te maken. Deze Awards worden jaarlijks door Privacy First uitgereikt op de Europese Dag van de Privacy.

“De Nederlandse Privacy Awards geven een podium aan organisaties die laten zien dat gegevensbescherming geen rem is, maar een voorwaarde én katalysator voor verantwoorde innovatie en maatschappelijke vernieuwing.

In de afgelopen jaren zien we drie duidelijke trends. Ten eerste groeit de aandacht voor krachtige privacy by design technologie, zoals synthetische data, multi party computation en homomorfe encryptie, waarmee organisaties kunnen leren van data zonder herleidbare persoonsgegevens te delen. Ten tweede staat de combinatie van maatschappelijke impact en sectorale oplossingen centraal: in zorg, sociaal domein en overheid worden privacy-versterkende infrastructuren ontwikkeld die direct bijdragen aan betere zorg, minder fraude en eerlijkere dienstverlening. Ten derde neemt de focus op bewustwording en digitale soevereiniteit toe: met speelse interventies, opleidingen en soevereine platforms ontstaat een alternatief voor datagedreven businessmodellen van Big Tech.

De genomineerden van 2026 sluiten naadloos bij deze lijnen aan. Publiosa toont hoe transparante registers van verwerkingen publieke verantwoording en burgercontrole versterken. De LROI en Bluegen.ai bewijzen dat datagedreven zorgverbetering en strikte privacybescherming uitstekend samen kunnen gaan. Stimulansz maakt privacy tastbaar op de werkvloer, terwijl GPT-NL een nieuwe standaard zet voor AVG-conforme, transparante en soevereine AI ontwikkeling. Samen laten zij zien hoe een privacyvriendelijke samenleving stap voor stap realiteit wordt.”

-- juryvoorzitter Marlon Domingus.

Genomineerden

Dit jaar heeft opnieuw een groot aantal organisaties zich met hoogwaardige inzendingen aangemeld voor deelname aan de Nederlandse Privacy Awards. Na een eerste selectie en pitchronde in Amsterdam heeft de onafhankelijke vakjury de volgende organisaties [genomineerd](#), in willekeurige volgorde:

1. **Publiosa – Registervanverwerkingen.nl**
2. **LROI & Bluegen.ai – Synthetische data**
3. **Stimulansz – Privacy Kwartet**
4. **UMC Utrecht & Roseman Labs – NSK datawerkplaats**
5. **Stichting Keurmerk Ritregistratiesystemen – Keurmerk Ritregistratiesystemen**
6. **TNO, NFI & SURF – GPT-NL**

Tijdens de [Nationale Privacy Conferentie](#) hebben alle genomineerden zichzelf middels video-pitches aan de jury en het publiek gepresenteerd. Vervolgens heeft de juryvoorzitter de Nederlandse Privacy Awards aan de winnaars uitgereikt.

Winnaars

De winnaars van de Nederlandse Privacy Awards 2026 zijn:

- In de categorie Techniek → **UMC Utrecht & Roseman Labs – NSK datawerkplaats !**
- In de categorie Toepassing → **Stichting Keurmerk Ritregistratiesystemen !**
- In de categorie Bewustmaking → **TNO, NFI & SURF – GPT-NL !**
- Aanmoedigingsprijs → **nationaal innovatie centrum privacy-enhancing technologies (NICPET) !**

Hieronder volgt een korte toelichting van de jury bij alle genomineerden en de winnaars:

UMC Utrecht & Roseman Labs – NSK datawerkplaats

UMC Utrecht
Wilhelmina Kinderziekenhuis

Roseman Labs
PRIVACY BY DESIGN

Jurybeoordeling

De jury waardeert de combinatie van technische innovatie, maatschappelijke relevantie, praktische toepasbaarheid en voorbeeldstellende waarde voor andere sectoren. De NSK (Nationaal Signaleringsinstrument Kindermishandeling) datawerkplaats voldoet aan alle wezenlijke criteria: maatschappelijke urgentie, technische excellentie, juridische deugdelijkheid, praktische implementeerbaarheid en toekomstbestendige voorbeeldfunctie.

De NSK datawerkplaats ([UMC Utrecht](#) & [Roseman Labs](#)) toont overtuigend aan dat privacyvriendelijke innovatie in de zorg niet alleen mogelijk is maar ook transformatief kan zijn, en verdient daarmee een Nederlandse Privacy Award.

Beoordelingscriteria

Maatschappelijke impact

De NSK datawerkplaats adresseert een kritieke maatschappelijke uitdaging: het vroegtijdig signaleren van kindermishandeling, met directe impact op veiligheid en welzijn van kwetsbare kinderen en gezinnen. De oplossing maakt gezamenlijke datagedreven kwaliteitsverbetering in ziekenhuizen mogelijk zonder inbreuk op de privacy, en versterkt het vertrouwen door doelbinding, instemming en controle voor deelnemende instellingen centraal te stellen.

Innovatief vermogen

De technologische innovatie is zeer hoog: geavanceerde cryptografische technieken maken diepgaande analyses mogelijk zonder toegang tot herleidbare persoonsgegevens. De oplossing sluit aan op erkende *privacy-enhancing technologies* en integreert naadloos met omgevingen zoals de Digital Research Environment (DRE), binnen een duidelijk *privacy by design* ontwerp.

Zelfredzaamheid en schaalbaarheid

De NSK datawerkplaats toont een hoog niveau van schaalbaarheid en duurzaamheid doordat zorginstellingen binnen enkele maanden vergelijkbare werkplaatsen kunnen realiseren. De modulaire architectuur en de beperkte afhankelijkheid van externe partijen maken zelfstandige samenwerking en opschaling in het zorgstelsel goed haalbaar.

Privacy by design en AVG compliance

De oplossing belichaamt *privacy by design* door dataminimalisatie (uitsluitend versleutelde verwerking), transparantie en controle voor deelnemende instellingen.

Cryptografische versleuteling en aanvullende organisatorische maatregelen borgen vertrouwelijkheid, integriteit en naleving van kernvereisten van de AVG.

Onderscheidende kenmerken

De NSK datawerkplaats laat zien dat privacybescherming en maatschappelijke impact elkaar kunnen versterken in plaats van tegenwerken, juist rond een gevoelig en urgent thema als kindermishandeling. De architectuur en governance zijn voorbeeldstellend voor andere domeinen met zeer gevoelige gegevens, zoals openbare veiligheid, sociaal domein, onderwijs en de financiële sector. Daarnaast sluit het model aan op de governance-architectuur van de toekomstige Europese Health Data Space en fungeert het als inspirerend voorbeeld voor veilige en verantwoorde gegevensuitwisseling in Europees verband.

Stichting Keurmerk Ritregistratiesystemen – Keurmerk Ritregistratiesystemen

Jurybeoordeling

Het [Keurmerk Ritregistratiesystemen](#) illustreert dat privacybescherming niet alleen een juridische plicht is, maar ook een kwaliteitskenmerk dat vertrouwen en innovatie versterkt. De jury prijst de structurele en bewezen bijdrage van dit initiatief aan de bescherming van persoonsgegevens in de mobiliteitsketen en ziet in dit keurmerk een richtinggevend voorbeeld voor privacyborging in datarijke werkomgevingen.

De jury waardeert dat het keurmerk een concreet en aantoonbaar verschil maakt in een context waarin privacy, toezicht en bedrijfsbelang vaak op spanning staan. De oplossing richt zich op een fundamentele kwetsbaarheid: de mogelijkheid dat werkgevers inzicht krijgen in privéverplaatsingen van werknemers via zakelijke voertuigen. De door het keurmerk gehanteerde methodiek – waarbij privéritten uitsluitend inzichtelijk zijn voor de werknemer zelf via een zogenoemd digitaal kluisje – biedt een technisch en organisatorisch elegante balans tussen controle en autonomie.

Beoordelingscriteria

Innovatief vermogen

Het keurmerk vertaalt abstracte principes van *privacy by design* en dataminimalisatie naar een concreet, praktisch model. De digitale kluis vormt een innovatief concept dat inmiddels in de markt een standaard heeft gezet. Hoewel het initiatief al ruim twaalf jaar bestaat, blijft het vernieuwend door zijn anticiperende inzet op nieuwe technologieën zoals sensoren, AI en camera's in voertuigen.

Maatschappelijke impact

De maatschappelijke en economische impact is aanzienlijk. Het keurmerk beïnvloedt gedrag van zowel leveranciers als werkgevers, en beschermt de persoonlijke levenssfeer van een grote groep werknemers. Daarmee levert het een directe bijdrage aan het vertrouwen in digitale mobiliteitsoplossingen en laat het zien dat privacybescherming en compliance niet tegenover elkaar hoeven te staan.

Zelfredzaamheid en schaalbaarheid

De methodiek is duidelijk navolgbaar voor andere domeinen waar datagestuurd toezicht en persoonlijke privacy elkaar raken, zoals mobiliteit, *fleet management* en voertuigdata-analyse. De gestructureerde certificeringsaanpak biedt een uitbreidbaar *framework* dat toekomstbestendig is.

Privacy by design en AVG compliance

Het keurmerk is doordrenkt van de principes van *privacy by design* en *privacy by default* zoals vastgelegd in de AVG. Vanaf het ontwerpmoment is zorgvuldig nagedacht over doelbinding, opslagbeperking en toegangscontrole. De architectuur van het digitale kluisje zorgt ervoor dat persoonsgegevens worden gescheiden naar functie — één deel voor fiscale naleving, één deel voor privégebruik — waarbij alleen de betrokkene toegang heeft tot de gevoelige componenten. Deze technische en organisatorische scheiding vormt een toonbeeld van AVG-conforme verwerking en laat zien hoe zelfregulering kan bijdragen aan structurele naleving van wettelijke eisen.

Onderscheidende kenmerken

Wat het Keurmerk Ritregistratiesystemen onderscheidt, is de succesvolle vertaling van complexe juridische en technische eisen naar een praktisch uitvoerbaar model met brede marktacceptatie. De combinatie van onafhankelijk certificeringsgezag, technische privacyborging en langdurige consistentie maakt het keurmerk uniek. Waar veel initiatieven blijven steken in conceptuele handreikingen, heeft dit keurmerk een duurzaam, levend systeem gecreëerd dat aantoonbaar werkt en vertrouwen wekt bij alle betrokken partijen.

TNO, NFI & SURF – GPT-NL

GPT-NL

Jurybeoordeling

De jury heeft met waardering kennisgenomen van de inzending [GPT-NL](#), het eerste Nederlandse Large Language Model (LLM) dat met overheidssubsidie is ontwikkeld door [TNO](#) i.s.m. het [Nederlands Forensisch Instituut](#) (NFI) en [SURF](#). Het project positioneert zich op het snijvlak van privacy, technologie en soevereiniteit en vormt een mijlpaal in de ontwikkeling van verantwoorde kunstmatige intelligentie in Nederland en Europa. De jury acht de nominatie van GPT-NL terecht en beschouwt het project als een richtinggevend voorbeeld van hoe data-ethiek, innovatie en publieke waarden kunnen worden samengebracht in de praktijk van AI-ontwikkeling.

Beoordelingscriteria

Maatschappelijke impact

GPT-NL toont in uitzonderlijke mate maatschappelijke relevantie. In een tijd waarin de afhankelijkheid van Big Tech en niet-Europese AI-modellen toeneemt, biedt GPT-NL een concreet alternatief dat gestoeld is op Europese waarden, publieke controle en digitale soevereiniteit. De toepassing van GPT-NL in domeinen als overheid, onderwijs en zorg versterkt vertrouwen in technologie die burgers dient in plaats van exploiteert. De jury waardeert dat de publieke meerwaarde niet alleen in theorie maar ook in de praktijk wordt gerealiseerd door een open, controleerbare en breed inzetbare infrastructuur.

De maatschappelijke uitstraling gaat bovendien verder dan Nederland: GPT-NL functioneert als inspiratie voor de Europese AI-strategie waarin soevereine, mensgerichte generatieve AI-modellen als cruciale bouwsteen worden gezien.

Innovatief vermogen

Het innovatieve karakter van GPT-NL is evident in verschillende dimensies. Het betreft het eerste LLM wereldwijd dat aantoonbaar voldoet aan de vereisten van de AVG door een radicaal *privacy by design* principe sinds de ontwerpfase toe te passen. Het verwijderen en anonimiseren van persoonsgegevens, gecombineerd met transparantie over de trainingsdata, laat zien dat hoogwaardige taalmodellen niet afhankelijk hoeven te zijn van ongereguleerde internetdata.

De unieke samenwerking met alle Nederlandse uitgevers en de invoering van een eerlijk licentiemodel voor contentleveranciers vormen eveneens baanbrekende vernieuwingen.

GPT-NL koppelt technologische innovatie aan rechtvaardige economische en juridische randvoorwaarden, wat de duurzaamheid en reproduceerbaarheid van het initiatief versterkt.

Zelfredzaamheid en schaalbaarheid

In termen van zelfredzaamheid biedt GPT-NL een indrukwekkend model voor Europese autonomie in kunstmatige intelligentie. Door de volledige transparantie over bronnen, methoden en datasamenstelling kunnen andere organisaties en overheden de aanpak herhalen of uitbreiden. De schaalbaarheid is aanzienlijk: de infrastructuur laat zich toepassen in verschillende sectoren en gebruikscontexten, waarbij het juridische en ethische kader zorgvuldig in stand blijft. De jury ziet hierin een overtuigend voorbeeld van hoe privacybescherming hand in hand kan gaan met economische en maatschappelijke opschaling.

***Privacy by design* en AVG compliance**

De privacytechnische uitvoering van GPT-NL onderscheidt zich door haar volledigheid en controleerbaarheid. De systematische verwijdering en anonimisering van niet-publieke persoonsgegevens vóór training, evenals de ingebouwde *safeguards* bij outputgeneratie, voldoen overtuigend aan de beginselen van dataminimalisatie, doelbinding en proportionaliteit. Daarnaast respecteert GPT-NL copyright en intellectuele eigendomsrechten – een dimensie die te vaak buiten beeld blijft in andere generatieve AI-systemen. Daarmee biedt GPT-NL een normatief en technisch kader dat de hele sector beïnvloedt.

Onderscheidende kenmerken

De jury benadrukt het uitzonderlijke karakter van GPT-NL op drie punten:

Ten eerste: de radicale keuze voor transparantie – uniek in de wereld van LLM's – maakt de werking en bronnen van het model inzichtelijk voor publiek en onderzoekers.

Ten tweede: de combinatie van AVG-compliance, auteursrechtelijke zorgvuldigheid en eerlijke vergoeding van contentleveranciers schept een nieuw standaardmodel voor verantwoord datagebruik.

Ten derde: de positionering van GPT-NL als strategische bouwsteen voor Europese digitale soevereiniteit onderstreept zijn betekenis voorbij nationale grenzen.

GPT-NL geeft concreet gestalte aan het idee dat technologische innovatie en privacybescherming elkaar niet uitsluiten, maar elkaar juist versterken. De jury ziet het project als een doorbraak in de richting van ethische, transparante en juridisch robuuste kunstmatige intelligentie en waardeert het als een voorbeeld voor een nieuwe generatie privacyvriendelijke technologieën.

nationaal innovatie centrum privacy-enhancing technologies (NICPET)

Het [nationaal innovatie centrum privacy-enhancing technologies](#) (NICPET) is in het vizier van de jury gekomen omdat het op meerdere fronten duidelijk bijdraagt aan de ontwikkeling van privacy en gegevensbescherming in Nederland.

NICPET vervult een bijzondere brugfunctie door publieke toepassers en private deelnemers in één gedeelde praktijkgemeenschap rond privacy en gegevensbescherming te verbinden.

Publieke toepassers brengen het perspectief van publieke waarden, rechtmatigheid, democratische verantwoording en uitvoerbaarheid mee. Zij weten waar regelgeving in de praktijk schuurt en welke risico's burgers daadwerkelijk ervaren.

Private deelnemers brengen innovatiekracht, technische expertise en product- of dienstkennis in, waardoor oplossingen niet abstract blijven maar aansluiten op concrete systemen, platforms en datastromen.

NICPET maakt impact door deze perspectieven structureel samen te brengen in een veilig werkplatform, waarin gezamenlijk geleerd wordt. Hiermee wordt het ontstaan van *de facto* praktijkstandaarden gestimuleerd.

Dit versterkt interoperabiliteit, voorkomt versnippering en zorgt ervoor dat oplossingen voor burgers herkenbaar en consistent zijn, ongeacht welke publieke instantie of private leverancier betrokken is.

Juist deze rol als neutrale, publieke ontmoetingsplaats waar belangen, kennis en verantwoordelijkheden van publieke en private partijen op gelijkwaardige wijze samenkomen, maakt NICPET onderscheidend en bijzonder relevant voor de verdere professionalisering van privacy in Nederland.

Unieke onderscheidende aspecten

- De structurele verankering in de publieke sector en het gericht ondersteunen van publieke waarden als vertrouwen, transparantie en rechtmatigheid.

- De combinatie van praktijkgerichte samenwerking, projectmatige uitwerking en kennisdeling binnen één platform, waardoor kennis niet alleen wordt ontwikkeld maar ook wordt geborgd en opgeschaald.
- De inzet van een publiek samenwerkingsplatform (Pleio) om de *community* laagdrempelig, veilig en binnen de Nederlandse digitale soevereiniteitskaders te organiseren.

Deze elementen samen maken dat NICPET niet alleen privacy “doet”, maar privacy als publieke kernwaarde helpt institutionaliseren, wat precies het type innovatie en impact is dat met een Nederlandse Privacy Award wordt beloond.

LROI & Bluegen.ai – Synthetische data

Veilig beschikbaar stellen van orthopedische zorgdata voor onderzoek via hoogwaardige synthetische datasets, met sterke privacygaranties.

De [Landelijke Registratie Orthopedische Interventies](#) (LROI) wil haar gegevens over verschillende orthopedische behandelingen op een privacyvriendelijke manier beschikbaar stellen voor wetenschappelijk onderzoek. De LROI werkt daarom samen met [Bluegen.ai](#) die de gepseudonimiseerde gegevens in de registratie omzet in synthetische data. Daarmee worden de gebruikte persoonsgegevens nog minder herleidbaar, zonder de validiteit van het onderzoek in gevaar te brengen. De jury van de Nederlandse Privacy Awards waardeert de verantwoordelijkheid die de LROI voelt voor de persoonsgegevens die zij onder haar hoede heeft en de door haar gekozen koers. De jury heeft de Landelijke Registratie Orthopedische Interventies en Bluegen.ai daarom genomineerd voor de Privacy Awards.

Publisa – Registervanverwerkingen.nl

Toegankelijke, transparante online publicatie van verwerkingsregisters voor (semi-)overheden.

Lang niet alle (semi-)overheidsorganisaties publiceren hun register van verwerkingen op internet. En als ze dat wel doen, dan is het vaak in een weinig toegankelijke en moeilijk doorzoekbare vorm. Met [Registervanverwerkingen.nl](https://registervanverwerkingen.nl) laat [Publisa](https://publisa.nl) zien dat het beter kan. Publisa laat zich niet afschrikken, en blijft zich inzetten voor transparantie over verwerkingen van persoonsgegevens. De jury heeft Publisa daarom genomineerd voor de Privacy Awards.

Stimulansz – Privacy Kwartet

Speelse, tastbare trainingsinterventie die privacybewustwording bij gemeenten vergroot en drempels verlaagt.

[Stimulansz](https://stimulansz.nl) biedt gemeenten expertise in het sociaal domein met praktische trainingen en advies. Voor haar privacybewustwordingstrainingen heeft ze het Privacy Kwartet ontwikkeld. Deze supersimpele interventie maakt dat privacy voor deelnemers letterlijk tastbaar wordt, en de spelvorm zorgt ervoor dat initiële weerstand verdwijnt en deelnemers meer open staan om serieus met privacy en de AVG om te gaan. De jury heeft Stimulansz daarom genomineerd voor de Privacy Awards.

Waardering van privacy

De Nederlandse Privacy Awards zijn gericht op een positieve(re) waardering van gegevensbescherming. Het product, proces of dienst levert hierop merkbare toegevoegde waarde.

De inzendingen zijn gescreend op de volgende aspecten:

Maatschappelijke impact

In hoeverre draagt het product, proces of dienst merkbaar bij aan de privacybescherming van de consument / gebruiker / burger? Staat de betrokken persoon hierin centraal? Welke maatschappelijke waarde wordt hiermee ondersteund? Is daarbij aandacht voor ethische aspecten en de maatschappelijke impact?

Innovatief vermogen

Is of biedt het product, proces of dienst een noviteit op privacygebied en heeft het zich in de markt nog niet uitgebreid technisch en/of commercieel bewezen? Is het voldoende innovatief en onderscheidend van bestaande commerciële producten of diensten of maatschappelijke dienstverlening? De jury waardeert óók innovaties voor business-aanpakken op basis van bekende technologieën.

Zelfredzaamheid

Is het product, proces of dienst binnen een reële termijn (ca 3 jaar) economisch realiseerbaar? Is er een businessmodel? Bij overheidsgerelateerde inzendingen: is er voldoende politiek, bestuurlijk of maatschappelijk draagvlak (te realiseren)?

Jury Nederlandse Privacy Awards

De jury van de Awards bestaat uit onafhankelijke privacy-experts uit diverse sectoren, op persoonlijke titel:

- **Marlon Domingus**
Functionaris gegevensbescherming, Erasmus Universiteit Rotterdam
(juryvoorzitter)

- **Walter van Wijk**
Community manager privacy, Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP)
- **Koen Versmissen**
Eigenaar Expertisecentrum Data-Ethiek
- **Jaap-Henk Hoepman**
Associate Professor Computer Science, Radboud Universiteit Nijmegen
- **Lora Mourcous**
Advocaat, Samsung Electronics Benelux
- **Sulaika Duijsings-Mahangi**
Chief Privacy Officer, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- **Sah Farooq**
Chief Privacy Officer & Manager Expertisecentrum Privacy, Gemeente Den Haag
- **Jan Rinia**
Afdelingshoofd Gegevensbescherming en Privacy, Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Privacy First organiseert de [Nederlandse Privacy Awards](#) in samenwerking met ECP, met steun van NordVPN. Mediapartner is PONT Data & Privacy.

Over Privacy First

Privacy First is een onafhankelijke stichting met als doel het behoud en de bevordering van het recht op privacy, waaronder:

- Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
- Bescherming van persoonsgegevens
- Vertrouwelijke communicatie
- Lichamelijke integriteit.

Privacy First heeft als doel deze rechten op een gedegen manier te laten vastleggen in de wet en treedt hierin actief op in de vorm van politieke lobby, juridische actie en rechtszaken, advisering, campagnes en evenementen voor het grote publiek.

Den Haag, 28 januari 2026.

